

KisFiz 1. (2014/15 őszi) 1. ZH

A ZH megoldására 90 perc áll rendelkezésre. Minden feladat megoldását külön lapra írd!

Név:

Neptun:

1. Feladat (10 pont) Egy tömegpont egyenesvonalú mozgást végez, sebessége az idő függvényében:

$$v(t) = -A \sin(\omega t) + B \cos(\omega t),$$

ahol $A = 3 \frac{\text{m}}{\text{s}}$, $B = 4 \frac{\text{m}}{\text{s}}$, és $\omega = 2 \frac{1}{\text{s}}$. A tömegpont a $t = 0$ időpontban az $x_0 = 1 \text{ m}$ helyen volt.

- Határozd meg a tömegpont $a(t)$ gyorsulását az idő függvényében! (2p)
- Határozd meg a tömegpont $x(t)$ helyzetét az idő függvényében! (4p)
- Mely időpontokban lesz az $x(t)$ függvény maximális/minimális. (2p)
- Mekkorák ezek a maximum/minimum értékek? (2p)

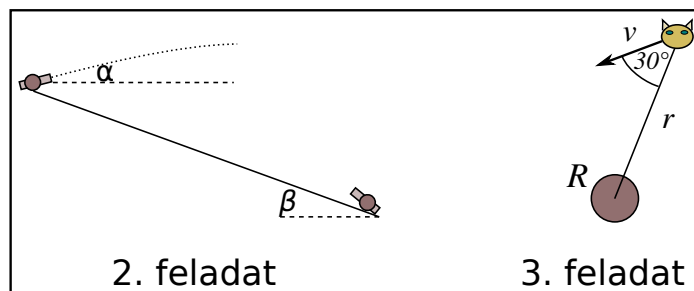
2. Feladat (25 pont + 5 pont bónusz) Egy $\beta = 10^\circ$ lejtésű hegyoldal csatát vívnak. A gyengébb minőségű ágyúkkal rendelkező sereg egy ügyes manőverrel megszállta a hegy tetejét, és onnan tüzel lefelé. Ágyúik a lövedékeket $v_0 = 100 \text{ m/s}$ sebességgel tudják kilőni. Az ágyúik a vízszintessel α szöget bezáróan lőnek.

- Egy ágyúgolyó kilövésének pillanatát választva a $t = 0$ időpontnak, az ágyú helyét pedig az origónak véve, adjuk meg a lövedék sebesség- és helykoordinátáit az idő függvényében! (5p)
- Ha ebben az α szögben lövik ki a lövedéket, adjuk meg a lövedék becsapódásának vízszintes (x) koordinátáját! (7p) (**Az a.) és b.) feladatban a végeredményt paraméteresen adjuk meg!**)
- A fenti sereg az ágyúk szögét állíthatja. Az x irányban legalább mekkora távolságra álljon fel a lenti sereg, ha szeretnének bármely α esetén lőtávolon kívül maradni? (8p)
- A lenti seregnek jobbak az ágyúi. Legalább mekkora kezdősebességgel kell, hogy az ágyúik lőjenek, hogy mégis le tudják lőni a hegytetőn lévő ellenséges ágyúkat, ha éppen a c.) feladatban meghatározott távolságra állnak fel? (5p)

BÓNUSZ: Ha a lenti sereg a lehető legmesszebbre lö, a vízszintessel milyen szöget bezáróan teszik? (5p)
(A feladat megoldása során a légellenállást hanyagoljuk el.)

3. Feladat (15 pont) Egy macska meglátja a tőle $r_0 = 10 \text{ m}$ -re elhelyezkedő bográcban a forró kását. Szeretné megkóstolni, de mivel forró, nem meri egyenesen megközelíteni, hanem egyenesen, $v = 1 \text{ m/s}$ -os sebességgel mindig 30° -os szögben elkerüli, ahogy az ábra is mutatja. A bográc sugara $R = 15 \text{ cm}$.

- Tegyük fel, hogy a macska éppen r távolságra van bográc középpontjától. Egy kicsiny Δt idő alatt mennyivel változik a bográc középpontjától mért távolsága? (4p)
- Ez alapján határozzuk meg, mennyi idő alatt éri el a bográcot! (3p)
- Ismét vegyük azt a pillanatot, amikor a macska r távolságra van a bográc középpontjától! Egy kicsiny Δt idő alatt mekkora szöggel fordul el a macska a bográc középpontja körül? (4p)
- Hányszor kerüli meg a macska a bográcot, mire megkóstolhatja a kását? (4p)

Segítség: $\sin(\alpha \pm \beta) = \sin(\alpha) \cos(\beta) \pm \cos(\alpha) \sin(\beta)$ $\cos(\alpha \pm \beta) = \cos(\alpha) \cos(\beta) \mp \sin(\alpha) \sin(\beta)$